DE BIBLIOTHEEK IN 2020

DE BIBLIOTHEEK

De enige vaardigheid

die belangrijk zal zijn in de 21e eeuw,

is de vaardigheid

om nieuwe vaardigheden te leren.

Al het andere

zal na verloop van tijd

verouderd zijn.

Peter Drucker

COLOFON

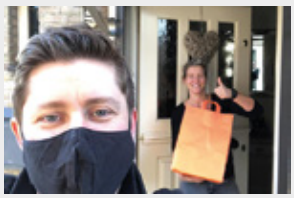
De Bibliotheek in 2020 is een uitgave van de Noord Oost Brabantse Bibliotheken

Tekst: Annelies van Uden • Redactie: Germa van Hal • Ontwerp en opmaak: Marjon Grendel, 2vorm grafisch ontwerp • Fotografie: Beeldbank Landelijke Huisstijl, Medewerkers van de Bibliotheek, Thomas Segers Fotografie, Van Assendelft fotografie

INHOUD

Voorwoord 4

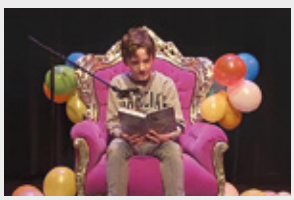
Tijdlijn van een bijzonder jaar 7

Collectie en programmering 11

Huisvesting 15

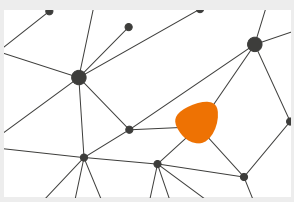
Jeugd en jongeren 17

Volwassenen 23

Vrije tijd en erfgoed 31

Bestuur en organisatie 35

VOORWOORD

Een jaar als 2020 zullen we niet snel vergeten. De coronapandemie overheerst alles en naast de zorgen over de gezondheid in onze samenleving en de druk op de zorg, werd alles wat vanzelfsprekend leek, bijzonder.

Zo moesten ook de bibliotheken hun deuren sluiten voor haar publiek en leden. Dat druist tegen alles in waar de Bibliotheek voor staat: een openbare plek waar iedereen welkom is.

Het was steeds weer een zoektocht om een balans te vinden in de behoefte van onze leden en bezoekers en onze verantwoording om bij te dragen aan de bestrijding van het virus. Thuiswerken werd normaal en de digitale dienstverlening werd enorm uitgebreid. Natuurlijk de online bibliotheekcollectie maar ook werden er peuteruurtjes, lezingen en workshops online aangeboden. De behoefte aan boeken was erg groot en tijdens de eerste sluiting in mei en de tweede sluiting in november werden verrassingstassen op verzoek thuisbezorgd bij onze leden. In de derde lockdown vanaf half december hebben de bibliotheken afhaalpunten ingericht waardoor de leden toch gereserveerde boeken konden lenen.

Het belang van lezen in het algemeen en van bibliotheken in het bijzonder werd tijdens deze pandemie nog duidelijker. Mensen hadden behoefte aan ontspanning en herontdekten het lezen. Ook was er veel aandacht voor het zo snel mogelijk weer openen van bibliotheken. De Bibliotheek als plek werd gemist. Door studenten, door ouderen, door kinderen.

Een compliment voor het team van de Bibliotheek is hier op zijn plaats. Zij zorgden ervoor dat alle mogelijkheden werden benut, nieuwe mogelijkheden werden ontdekt en dat de relatie met onze leden, bezoekers en partners zo goed als mogelijk werd onderhouden. De waardering van ons publiek, partners maar ook van de wethouders en ambtenaren in ons werkgebied, gaf veel steun.

De tijd die er was tijdens de beperkte openstelling werd ten volle benut en naast de online diensten werd ook de website vernieuwd, een grote organisatieverandering voorbereid en ingezet, een webwinkel speciaal voor onderwijs gerealiseerd. Ook op het gebied van Taalhuizen, Recreatie en Toerisme en huisvesting werden plannen gemaakt en uitgevoerd.

Landelijk worden de krachten gebundeld om de leescultuur op scholen en thuis te verbeteren. Er is een Convenant gesloten tussen de landelijke onderwijsraden, het ministerie van Onderwijs, Cultuur & Wetenschappen, de Vereniging van Nederlandse Gemeenten en de bibliotheekbranche om samen de lage taalvaardigheid van de jeugd aan te pakken. In de zogenaamde Netwerkagenda worden de plannen nu concreet gemaakt.

Al met al een bijzonder jaar, voor Nederland, voor onze bibliotheken. Niet altijd gemakkelijk maar door de veerkracht van het team en de waardering vanuit de samenleving toch een jaar om met trots op terug te kijken.

Gio van Creij,
Directeur-bestuurder Noord Oost Brabantse Bibliotheken

Wanneer je een tuin hebt en een bibliotheek, dan heb je alles wat je nodig hebt.

Cicero

TIJDLIJN VAN EEN BIJZONDER JAAR

JAN

FEB

MRT

9 maart
Geen handen meer schudden

15/16 maart
Sluiting van bibliotheken, scholen en horeca

11 t/m 13 maart
Bibliotheken open
Alle activiteiten afgelast

14 maart
Sluiting Noord Oost Brabantse Bibliotheken
Promotie online lenen #Blijf lekker binnen

21 maart
Campagne #Ik lees thuis

APR

26 maart
Online trainingen via BibliotheekCampus voor medewerkers

7 april
Start online peuteruurtjes, Merle's vlog, #Mijn klassiekers
Bibliotheken gereed maken voor heropening 1,5 meter afstand

9 april
Gereserveerde boeken en verrassingstassen aan huis bezorgen
Telefoontjes naar bibliotheekleden van 70 jaar en ouder

»

LANDELIJKE MAATREGELEN

DIENSTVERLENING

MEI

11 mei
Bibliotheken beperkt open, alleen uitleenfunctie
Ingeleverde en/of gebruikte materialen 72 uur in quarantaine
Groepen tot 10 personen
Basisscholen open

20 mei
Ingeleverde en/of gebruikte materialen 36 uur in quarantaine

11 mei
Warm welkom deurbeleid, max. aantal bezoekers
Alleen toegang met mandjes, beperkte openingstijden

14 mei
Start Leesmiljonairs
Online via website ‘Schrijver leest voor’

25 mei
Reserveren van boeken en andere materialen is weer mogelijk

JUN

1 juni
Groepen tot 30 personen
Aanwezigheid registreren
Voortgezet onderwijs open

2 juni
Studeren doe je in je eend(t)je, vooraf studieplek reserveren

8 juni
Start activiteiten buiten openingsuren: klassikaal lenen, Klik&Tik, Digisterker, Belastingspreekuur, Taalcafé, Walk&Talk

22 juni
Start afspraken Informatiepunt Digitale Overheid

JUL

1 juli
Groepen tot 100 personen
Quarantainemaatregel vervalt voor ingeleverde en/of gebruikte materialen

1 juli
Zomervakantie-openingstijden
Beperkt deurbeleid
Leestafels open, kort verblijf toegestaan
Vakantietassen voor jeugd, jongeren en volwassenen
Printen, scannen en kopiëren mogelijk
Herstart Interbibliothecair Leenverkeer

AUG

24 augustus
Normale openingstijden m.u.v. zondagen
Registratie bij verblijf t.b.v. bron- en contactonderzoek
Terughoudend nieuwe activiteiten plannen na 1 oktober

»

LANDELIJKE MAATREGELEN

DIENSTVERLENING

SEP

28 september
Bibliotheken zijn doorstroomlocatie
Beperkte verblijfsfunctie in bibliotheken
Aanwezigheid registreren
Groepen tot 30 personen

28 september
Max. aantal bezoekers beperkt
Mandje of eendje verplicht als toegangsitem
Vooraf reserveren en registreren bij verblijf en activiteiten
Zitplaats bij verblijf en activiteiten verplicht

OKT

1 oktober
Dringend advies mondkapjes in publieke ruimtes

14 oktober
Geen zitplaatsen waar doorstroom van publiek is
Geplande activiteiten zoveel mogelijk online

NOV

5 november
Sluiting bibliotheken
Afhalen en bezorgen toegestaan

19 november
Bibliotheken open voor uitleen en beperkte verblijfsfunctie
Groepen tot 30 personen

5 november
Gereserveerde boeken aan huis bezorgen
Verrassingstassen voor jeugd, jongeren en volwassenen aan huis bezorgen
Online activiteiten

19 november
Max. aantal bezoekers beperkt
Mandje of eendje verplicht als toegangsitem
Vooraf reserveren en registreren bij kort verblijf
Zitplaats bij verblijf verplicht
Geen zitplaatsen waar doorstroom van publiek is
Online activiteiten

DEC

1 december
Mondkapjes verplicht in publieke ruimtes

15 december
Sluiting bibliotheken, afhalen en bezorgen toegestaan
Sluiting onderwijs

21 december
Afhaal- en inleverpunten geopend voor gereserveerde boeken en andere materialen
Aangepaste openingstijden
Wintervariant campagne #Ik lees thuis
Lichtpuntjes Meierijstad
Oss leest voor Oss
Winterwandeling met verhalen

2021

Verhalen geven zin aan het leven.

Ilja Leonard Pfeijffer, Grand Hotel Europa

COLLECTIE EN PROGRAMMERING

Collectie

De collectie van de Noord Oost Brabantse Bibliotheken is groot, relevant en verdiepend. Het is de grondstof en ruggengraat van de Bibliotheek. Het Kennisteam Collectie, gevormd door negen bibliothecarissen, is inhoudelijk verantwoordelijk. Door centraal te collectioneren en saneren, verdiepen en verbreden zij de collectie.

Het functioneel beheer van de collectie, waaronder het catalogusbeheer, is in oktober 2020 ondergebracht bij het Platform Midden-Zuid. Deze organisatie zorgt voor de integratie en standaardisatie van de bibliotheeksystemen in Noord-Brabant, Limburg en Utrecht. Rationeel Collectie Beheer (RCB) en Bibliotheek Collectie Beheer (BCB) zijn hiermee dichterbij gekomen.

Niet alleen eigen leden en bezoekers maken gebruik van de collectie. Ook het netwerk van alle Openbare Bibliotheken in Nederland wordt bediend. In 2020 zijn meer exemplaren door ons geleverd dan aangevraagd en waren de Noord Oost Brabantse Bibliotheken de best leverende bibliotheekorganisatie van de provincie. Behalve waardering voor de collectie is dat positief voor de inkomsten.

In 2020 zijn via de vernieuwde online Bibliotheek-app en de VakantieBieb-app fors meer e-books uitgeleend dan een jaar eerder. Dat is niet vreemd in een tijd waarin Bibliotheken heel beperkt open mochten. Het online lezen compenseert jammer genoeg niet de daling in fysieke uitleencijfers.

Programmering

Wat de programmering en dienstverlening betreft was 2020 uitzonderlijk. Het jaar begon veelbelovend met De Nationale Voorleesdagen, een drukbezochte lezing over ‘Wie is de Mol?’, de opening van Informatiepunten Digitale Overheid en de oprichting van het Jongerenpanel.

Half maart gingen de Bibliotheken echter dicht. Medewerkers werkten veelal vanuit huis en de materialen gingen in quarantaine. Er werden meer dan

3.400 verrassingstassen bezorgd en tientallen vlogs gemaakt voor de social media. Alle (online) programmering bleef in het teken staan van connectie met de collectie.

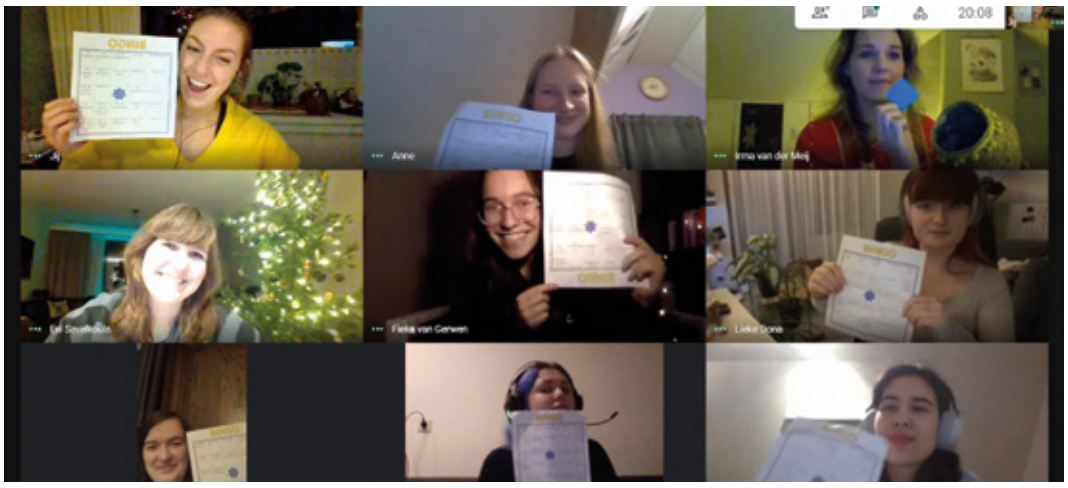
In de zomer konden er voorzichtig weer activiteiten georganiseerd worden. De Boeken-Scouts kwamen bij elkaar, cursussen Klik & Tik en Digisterker gingen van start, Leesmiljonairs en de Kinderboekenweek werden gevierd. Met aanpassingen lukte het beetje bij beetje om de taken weer op te pakken.

Maar het tij keerde opnieuw en 2020 eindigde helaas met een lockdown. De Bibliotheek werd afhaalpunt voor gereserveerde materialen en bleef online actief en inventief. Het Jongerenpanel speelde de KerstBoekenBingo en in alle plaatsen werd de Literaire Winterwandeling uitgezet. Lezingen en ontmoetingen met schrijvers zijn live gestreamd, met interactie met het publiek via chats en Whats App.

Op Facebook, Twitter en Instagram werden bibliotheekleden actief benaderd. Er is een centrale contentkalender voor de social media opgezet om de berichtgeving beter op elkaar af te stemmen en originele ideeën te delen. Op het YouTube-kanaal zijn vlogs en lezingen bewaard, zodat ze blijvend deel uitmaken van de collectie.

Ten slotte is de coronaperiode benut om een nieuwe website voor de Bibliotheek te realiseren die begin 2021 wordt gelanceerd. Daarvoor zijn teksten in begrijpelijke taal geschreven en is de aansluiting gemaakt met WaaS (Website as a Service), een landelijke techniek die beter aansluit bij de behoeften van bezoekers.

In de hoofdstukken Jeugd en Volwassenen komt de programmering inhoudelijk uitgebreid aan bod.

Het goede boek -

Je kunt het zomaar kopen.

Je neemt het mee.

Je zet het in een kast.

Het zal je nimmer

voor de voeten lopen.

Maar legt, zodra je wilt,

een wereld open.

En daarin ben je dan

zijn eregast.

Drs. P

Een bibliotheek is het kruispunt van alle dromen.

Julien Green

HUISVESTING

In het landelijke Bibliotheekconvenant is beschreven wat nodig is om de toekomst van bibliotheekvoorzieningen te garanderen. Er zijn afspraken gemaakt over onder meer de robuustheid. Bibliotheken moeten goed bereikbaar en toegankelijk blijven voor alle lagen van de bevolking.

Om meer mensen te bereiken en de maatschappelijke meerwaarde te vergroten, worden zoveel mogelijk Noord Oost Brabantse Bibliotheken ondergebracht in multifunctionele accommodaties (MFA's). De kruisbestuiving tussen instellingen en organisaties bevordert de lokale samenwerking en betrokkenheid. In samenspraak met gemeenten zoekt de Bibliotheek naar sterke verbanden om leefbaarheid en levendigheid te versterken. Partners variëren van gemeenschapshuis tot theater en van sporthal tot consultatiebureau.

Iedereen, van jong tot oud, moet zich thuisvoelen in de Bibliotheek. Voor een goede dienstverlening is een fijn gebouw belangrijk. Daar wordt op gelet bij de (her)inrichting van vestigingen. De verschillende doelgroepen worden hier ook bij betrokken.

In januari 2020 is de Bibliotheek Heeswijk-Dinther na een herinrichting feestelijk heropend. De gesprekken over de huisvesting van de Bibliotheek Heesch worden voortgezet zodra er een nieuw bestuur voor MFA De Pas is gevormd.

In Schijndel wordt het voormalige gemeentehuis verbouwd om verschillende functies samen te brengen: de Bibliotheek, dienstverlening vanuit het klantcontactcentrum en burgerzaken, de gemeentelijke kunstcollectie met depot en een informatiepunt toerisme/recreatie.

De Koninklijke Bibliotheek heeft Bibliotheek Uden opgenomen in haar landelijke Bibliotheekatlas als goed voorbeeld voor herinrichting, gericht op ontmoeting en verbreding van activiteiten.

In Oss heeft de kwartiermaker een adviesrapport uitgebracht. Onderzocht is welke partijen met de Bibliotheek en het Stadsarchief deel kunnen uitmaken van het Warenhuis (voorheen Uithuis) in het Plan Walkwartier.

Lezen
is dromen
met je ogen open.

Anissa Trisdianty

Om verschillende redenen lezen jongeren steeds minder en wordt het leesplezier kleiner. Hoogste tijd voor een stevige aanpak. Achttien organisaties uit onderwijs, jeugdgezondheid en cultuur, waaronder de Openbare Bibliotheken, luiden samen de noodklok. Onder aanvoering van de Leescoalitie roepen ze de politiek op een ambitieus Leesoffensief te starten. Doel is om het lezen door jongeren en het voorlezen aan kinderen te stimuleren: thuis en op school. Het gaat hierbij vooral om activiteiten voor doelgroepen die extra hulp nodig hebben: jongens, leerlingen op het vmbo en leerlingen met een meertalige achtergrond.

Onderwijs

De Bibliotheek heeft het afgelopen jaar bij het onderwijs geïnformeerd naar de behoeftes op het gebied van leesbevordering. Aan basisscholen en ROC's zijn bibliotheekcollecties beschikbaar gesteld, zodat kinderen en jongeren op school konden lenen; ook voor thuis. Veel geplande activiteiten zoals bibliotheekbezoeken zijn aangepast of online uitgevoerd.

Aan leerlingen uit het voortgezet onderwijs met een lastige thuissituatie zijn studieplekken in de Bibliotheek aangeboden, om te studeren onder toezicht van een docent. Deze dienstverlening kon ook tijdens de lockdown doorgaan.

De coronaperiode is door bibliotheekmedewerkers verder benut om het aanbod voor het onderwijs in een educatieve webshop te presenteren. Die maakt het voor scholen gemakkelijker projecten en activiteiten te bekijken en te reserveren. Er is veel aandacht besteed aan de promotie van dit onderwijsaanbod getiteld 'Samen werken aan meer leesplezier'. De nieuwe maandelijkse nieuwsbrief voor het onderwijs licht het aanbod uit.

Meerdere scholen voor voortgezet en beroepsonderwijs deden mee aan het leesbevorderingsproject B/Slash. De leerlingen lazen waargebeurde verhalen van jongeren. In teams streden ze om de meeste credits, te verdienen met quizvragen, discussies en opdrachten rondom hun boek. De reacties op B/Slash zijn positief.

JEANS

Vrije tijd

Lezen is leuk! Die boodschap is het afgelopen jaar enthousiast uitgedragen door de Bibliotheken, online én offline.

De Nationale Voorleesdagen werden in januari gevierd met pyjamaparty's in bijna alle Bibliotheken. Met hun knuffel onder de arm luisterden peuters en kleuters naar het verhaal over Moppereend, het Prentenboek van het Jaar. In een aantal vestigingen werd een voorleesontbijt georganiseerd. Ook via social media is veel voorgelezen en zijn leestips gedeeld: online Peuteruurtjes en Boekenvlogs hielden het contact met ouders en kinderen vast.

In juni ging het zomerleesprogramma Leesmiljonairs van start. Met een externe marketeer werd dit jaar een lees-doe-boek gemaakt, vol leestips en spelletjes. Met hun leesminuten spaarden de Leesmiljonairs diploma's en een ticket voor 'De waanzinnige online Leesmiljonairsshow'. Die was live te zien op YouTube. De eerste druk van het lees-doe-boek was binnen een week uitgedeeld. Behalve individuele kinderen deden ook veel scholen mee. Het allereerste project dat via de nieuwe webshop kon worden geboekt, raakte dan ook uitverkocht.

Het motto van de Kinderboekenweek in oktober was 'En toen?', met als thema geschiedenis. Kinderen kwamen bij de Bibliotheek een routeboekje en plattegrond ophalen voor een historische speurtocht door hun eigen dorp of stad. Op vaste punten (de dorpspomp, de kerk, een kunstwerk) was via een QR-code een filmpje te zien met een fragment uit een historisch kinderboek, gespeeld door bibliotheekmedewerkers. De route werd op verschillende locaties geopend met een vossenjacht. In Bernheze deden daarnaast veel kinderen mee aan de workshops over dino's door Mad Science.

Het Jongerenpanel organiseerde in Uden 'Meet the writer' in de Boekenweek voor Jongeren. Te gast was Rima Orie, schrijver van 'De Zwendelprins' dat genomineerd werd voor het beste boek voor jongeren.

In Veghel is het project 'Oma leest voor' gestart, in samenwerking met ONS welzijn. Elke maand leest een grootouder een prentenboek voor, gevolgd door een bijpassende activiteit. 'Oma leest voor' sluit aan bij de landelijke campagne 'Lees voort!' waarin de Leescoalitie opa's en oma's aanmoedigt om hun liefde voor lezen door te geven.

Online werd het afgelopen jaar veel ontwikkeld en ondernomen. Behalve boekenvlogs vol leestips en voorleesmomenten voor jonge kinderen werd Halloween gevierd met griezelverhalen op het scherm. En voor lezers tussen 6 en 18 jaar is het project #Mijnklassiekers bedacht. Deelnemers werden uitgedaagd zoveel mogelijk klassieke verhalen te lezen en via Facebook bijvoorbeeld hun favoriete leesplek te delen.

Ik geloof niet

in de magie

van mijn boeken.

Maar ik geloof wel

dat er iets magisch

kan gebeuren

als je

een goed boek leest.

J.K. Rowling

De Bibliotheek is een venster naar de wereld.

Wobine Buijs

VOLWASSENEN

De Bibliotheek wil dat mensen zich betrokken voelen bij de samenleving. Dat ze zich kunnen ontwikkelen op een wijze die bij hen past. Voor volwassenen zijn de drie pijlers: de uitleenbibliotheek, de educatieve bibliotheek en de programmerende bibliotheek.

Door de coronamaatregelen kreeg de uitleenbibliotheek in de beeldvorming de meeste aandacht het afgelopen jaar. Met minder interactie dan gewoonlijk, maar met veel flexibiliteit en vernieuwing is ook aan de educatieve en programmerende bibliotheek zo goed mogelijk vormgegeven.

Bezorgen en afhalen

Tijdens de lockdownperiode in het voorjaar zijn bijna 3.000 oudere leden door bibliotheekmedewerkers gebeld om te ondersteunen bij de online dienstverlening en om een luisterend oor te bieden. Op verzoek werden in de eerste en tweede lockdown verrassingstassen thuisbezorgd. Leden stuurden een mail met hun genrevoorkeur en kregen een bibliotheekmedewerker aan de deur met hun boeken. Zowel de gesprekken als de tassen werden erg gewaardeerd.

In de derde lockdown, vanaf half december, werden afhaalpunten ingericht. Leden reserveerden hun boeken via de online catalogus om ze vervolgens op te halen bij de Afhaalbieb.

Ook de Online Bibliotheek was erg populair het afgelopen jaar. Het ledenaantal steeg en leden gaven hun bestaande abonnement een upgrade om meer luisterboeken en e-books te kunnen lenen.

Digitale inclusie

Digitalisering en technologie hebben een steeds grotere impact op ons leven. Iedereen moet kunnen meedoen in de digitale samenleving, maar toch hebben veel mensen daar hulp bij nodig. In de Bibliotheken Oss, Uden, Veghel en Bernheze is in 2020 een Informatiepunt Digitale Overheid (IDO) geopend.

Opgeleide bibliotheekmedewerkers helpen bij vragen over huur- en zorgtoeslag, belastingaangifte, rijbewijs, pensioen of uitkering. Ze zoeken informatie of verwijzen door naar de juiste instanties.

In het verlengde van de IDO's is het afgelopen jaar ook De Inloopschool gestart. Dit pilotproject van de Koninklijke Bibliotheek bestaat uit workshops voor volwassenen. In november werd in Oss de bijeenkomst 'Rustpunt in je drukke bestaan' gehouden, over het naar binnen richten van je aandacht. In Veghel werd een mini-cursus over werkwoordspelling gegeven.

Verder houdt het Leerwerkloket Noordoost-Brabant voortaan wekelijks spreekuur in de Bibliotheek Oss: persoonlijk advies over leren en werken voor werknemers en informatie aan werkgevers.

Basisvaardigheden

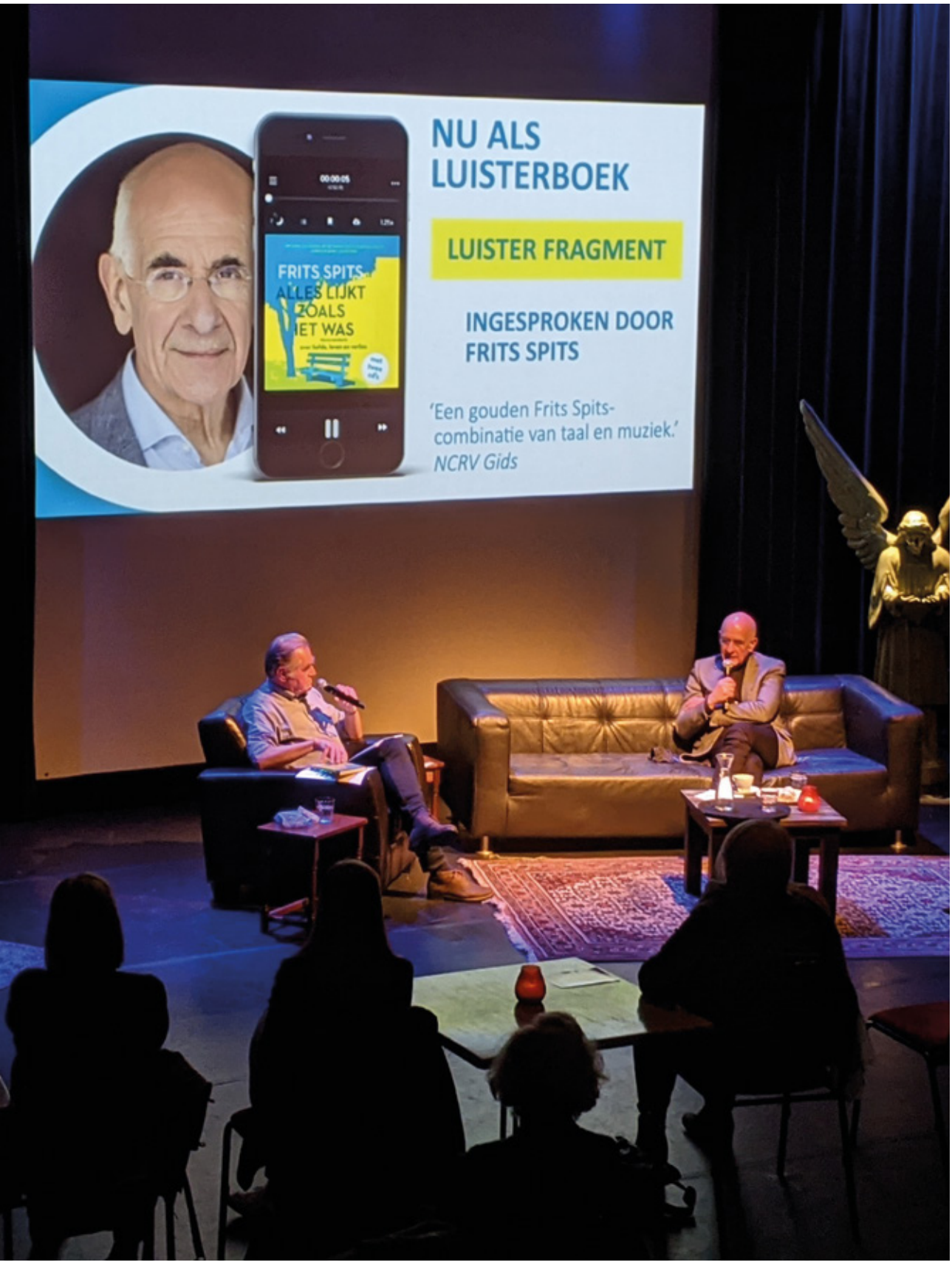
Zowel in Bernheze als Landerd zijn intentieverklaringen ondertekend voor het oprichten van een Taalpunt. Er zijn, in samenwerking met Stichting Lezen en Schrijven, taalvrijwilligers geschoold. In Schaijk is begonnen met taallessen voor Poolse vrouwen onder de naam EVA: Educatie voor Vrouwen met Ambitie.

In Uden is het Plan van Aanpak opgesteld voor het Taalhuis en in Oss zijn alle voorbereidingen voor de certificering van het Taalhuis getroffen. Alleen de audit is nog even uitgesteld.

In het kader van de Week van de Alfabetisering richtten het Taalhuis Oss en de Bibliotheek Oss een informatiestand in op de weekmarkt. Met het Taalnetwerk Oss namen zij ook het initiatief voor een stadswandeling met een stadsgids, onder meer voor deelnemers aan Klik & Tik.

Programmering

Wat de programmering betreft begon het jaar veelbelovend, met een boeiend betoog over de ontwikkelingen in de samenleving door Tom Kniesmeijer, toekomstpsycholoog en schrijver van de Trendrede. Bij zijn lezing in januari in de Bibliotheek Uden waren ook veel samenwerkingspartners van alle Noord Oost Brabantse Bibliotheken aanwezig.

NU ALS
LUISTERBOEK
LUISTER FRAGMENT
INGESPROKEN DOOR
FRITS SPITS
'Een gouden Frits Spits-
combinatie van taal en muziek.'
NCRV Gids

Met de jaren ontdek ik hoe belangrijk het is dingen te doen die maatschappelijk relevant zijn. Ik hoef niet zo nodig een kaskraker te maken, ik wil vooral dat mijn werk betekenis heeft. Ik besef steeds meer dat het leven gaat om de verbintenis die je hebt met elkaar. Ik wil daaraan bijdragen. We moeten meer naar elkaar omkijken en meer om elkaar geven.

Elle van Rijn

In de Bibliotheek Heesch gaf Annelies Cuijpers, schrijfdocent van creatief centrum De Eijnderic, begin maart nog een open schrijfavond 'Liefde voor letters'. Kort daarna bleek dat de programmering voor de rest van het jaar er heel anders uit zou gaan zien dan verwacht.

Hoewel veel activiteiten in 2020 moesten worden afgelast, kon een aantal in aangepaste of digitale vorm toch doorgaan. Het interview met Judith Koelemeijer in Groene Engel tijdens de actie Nederland Leest was live te volgen via YouTube. Het gesprek met Frits Spits over zijn boek 'Alles lijkt zoals het was' vond plaats met twee keer dertig bezoekers en is online nog steeds te zien.

De voorlichtingsavond 'Hersenletsel en de gevolgen' in de Bibliotheek Schaijk werd wegens grote belangstelling live uitgezonden op Landerd-TV en de Veghelse Quiz beleefde met 160 deelnemende teams een succesvolle alternatieve editie. In zijn serie boekenvlogs 'The time is now' gaf bibliothecaris Hans van Duijnhoven online boekentips. En in de livestream 'Oss leest voor Oss' werden verhalen voorgelezen door bekende en onbekende inwoners van de stad.

Niet alleen in vorm, maar ook qua inhoud werd het programma van de Bibliotheken aangepast aan de omstandigheden. De Udense culturele instellingen zetten op initiatief van Museum Krona een project op om troost te bieden aan wie het zwaar had door de coronacrisis. De Bibliotheek richtte zich op schrijfworkshops en het uitwisselen van ervaringen. Helaas moesten deze activiteiten worden geannuleerd.

Om de donkere maanden te verlichten zetten de Bibliotheken een literaire winterwandeling vol verhalen uit. Met een gratis routeboekje wandelden deelnemers langs posters met QR-codes. Die leidden naar korte verhalen en gedichten van onder andere Ronald Giphart en Tom Lanoye, voorgelezen door medewerkers uit de verschillende vestigingen. De winterwandeling werd uitgezet in vijftien verschillende plaatsen.

Met een persoonlijke adventskalender sloten de Bibliotheken in Meierijstad een bijzonder jaar af. Medewerkers en samenwerkingspartners lieten zien hoe zij het afgelopen jaar beleefden en wat hun 'lichtpuntjes' waren. Elke dag van 1 tot en met 24 december ging in de Bibliotheken van Veghel en Schijndel één kastje open. De inhoud werd getoond op social media. De adventskastjes werden gemaakt door welzijnsinstellingen.

Community's

Op verschillende terreinen werden community's gevormd door de Bibliotheek. Binnen deze community 's zijn, vaak met inzet van actieve leden, diverse activiteiten en bijeenkomsten georganiseerd. Dit jaar gebeurde dat vooral online. Voorbeelden zijn Walk & Talk, Dementievriendelijk, Tegenlicht Meet Up en de MensenBieb.

We willen begeesteren.

Özcan Akyol

Van oudsher verzamelen Bibliotheken informatie om die aan zoveel mogelijk mensen beschikbaar te stellen. Dat doen ze ook op het gebied van toerisme, recreatie, cultuur en erfgoed. Op onafhankelijke wijze wordt informatie verzameld en vindbaar gemaakt, onder meer op websites en social media.

Meierijstad

De gemeente Meierijstad wil toerisme en recreatie harmoniseren en een netwerk opzetten waarin de Bibliotheek coördineert en zorgt voor (digitale) informatievoorziening. De voormalige VVV's in Schijndel en Sint-Oedenrode en het UITpunt in Veghel worden samengevoegd tot Toerisme en Recreatie in Meierijstad (TRIM): een dienst die alle informatie op het gebied van recreatie, toerisme en cultuur ontsluit. Met verschillende partners worden verhaallijnen ontwikkeld om de historie en cultuur van Meierijstad voor een groot publiek toegankelijk te maken. Hiermee ontstaat synergie tussen toerisme, erfgoed en educatie.

Oss

Samen met de gemeente Oss, stichting Maasmeanders, Centrummanagement Oss en Maashorst Ondernemers zorgt de Bibliotheek voor het contentbeheer van de website www.trefhetinoss.nl waarop informatie over recreatie, toerisme, erfgoed en cultuur wordt verzameld. De website kreeg in 2020 een landingspagina met horecabedrijven die een bezorg- en/of afhaalservice hebben. De pagina werd veel bezocht.

Verder exposeerde de plaatselijke Fotoclub Focoss in de Bibliotheek met werk rondom het thema 'Markant Oss'. Bezoekers kregen een bijzonder beeld van bekende en minder bekende plekken in Oss en omliggende dorpen.

Uden

In de Bibliotheek Uden zijn de voorbereidingen getroffen om een Toeristisch Informatiepunt te realiseren. De officiële opening vindt op een later tijdstip plaats. In samenwerking met de plaatselijke heemkundekring worden er Historische Cafés georganiseerd.

Landerd

Ook de Bibliotheken in Landerd besteden regelmatig aandacht aan erfgoed. In Schaijk gaf Anneliese Vonk een lezing over haar boek 'Marjanneke, stoer wijf'. Met foto's en filmpjes bracht ze de tijd tot leven waarin haar overgrootmoeder tijdens de industriële revolutie verhuisde van Brabant naar Dordrecht.

Stadsarchief Oss

Het Stadsarchief Oss brengt mensen in aanraking met de lokale geschiedenis, binnen en buiten de muren van het archief. Het is een kennis- en expertisecentrum voor erfgoed met een unieke collectie over de regio. Het Stadsarchief wil een breed publiek interesseren voor de geschiedenis van Oss en omstreken. Historisch materiaal wordt verzameld, beheerd en toegankelijk gemaakt. Ook worden educatieve projecten en historische activiteiten georganiseerd.

De medewerkers van het Stadsarchief enthousiasmeren mensen over de geschiedenis en vertellen (online) historische verhalen. Ze delen hun deskundigheid met alle Noord Oost Brabantse Bibliotheken en er worden regelmatig gezamenlijk activiteiten opgezet. Een aantal projecten van het Stadsarchief is ook opgenomen in de webshop voor het onderwijs.

Eind mei kwam de volledige foto collectie van persfotograaf Daan Scholte via de Beeldbank van het Stadsarchief online, 47.000 negatieven uit de jaren 1947 tot 1966 gemaakt in Oss en de regio.

In oktober, de Maand van de Geschiedenis, was het evenement in Groene Engel 'Voordat de bom valt' over de Osse atoomschuilkelder live te volgen via YouTube.

Bewust omgaan met governance is essentieel voor de versterking van de organisatie.

Uit: Governance Code Cultuur 2019

De Noord Oost Brabantse Bibliotheken vormen een netwerk van zeventien locaties in vijf gemeenten. De vestigingen variëren in grootte en aanbod. Het afgelopen jaar, tijdens de coronaperiode, is de samenwerking tussen de bibliotheekmedewerkers nog intensiever geworden. Online en offline zijn veel krachten en talenten gebundeld.

Bibliotheekconvenant 2020 – 2024

Vertegenwoordigers van het Rijk, provincies en gemeenten hebben in samenwerking met de Nederlandse Openbare Bibliotheken het Bibliotheekconvenant bekrachtigd. Hiermee benadrukken zij het belang van een volwaardige bibliotheekvoorziening. Dit is een voorwaarde om een bijdrage te kunnen leveren aan de drie grote maatschappelijke opgaven waar bibliotheken zich samen met andere netwerkpartners de komende jaren op gaan focussen: het bestrijden van laaggeletterdheid, het bevorderen van digitale inclusie en het stimuleren en enthousiasmeren van persoonlijke ontwikkeling. De komende jaren werken de partijen nauw met elkaar samen aan deze drie maatschappelijke opgaven, waarbij bibliotheken een natuurlijke rol van betekenis hebben.

Organisatieontwikkeling

In 2020 zijn de plannen uitgewerkt om de organisatie aan te passen aan de huidige tijd en meer ruimte te geven aan creativiteit. Verantwoordelijkheden worden meer gezamenlijk gedragen en de rol van leidinggevenden verschuift naar coaching. Lokale teams en inhoudelijke kennisteams zijn beter gefaciliteerd en meer medewerkers kregen de kans om zich pro-actief en zelfstandig te ontwikkelen. Ook het functiehuis is aangepast waarmee er meer mogelijkheden zijn om door te stromen.

Deskundigheidsbevordering

Binnen alle beperkende maatregelen hebben de bibliotheekmedewerkers zich enthousiast ingezet voor de dienstverlening, projecten voor de toekomst en bijscholing. Zij kregen de mogelijkheid om thuis te studeren via door de branche aangeboden workshops en trainingen. De meeste collega's maakten hiervan gebruik.

Ziekteverzuim

Het ziekteverzuimpercentage over 2020 was 5,29%. Vorig jaar lag dit percentage op 4,42%. De stijging van het ziekteverzuimpercentage wordt veroorzaakt door langdurig ziekteverzuim en corona.

Ondernemingsraad

In 2020 heeft de Ondernemingsraad vijf keer vergaderd met het bestuur. De Ondernemingsraad is voltallig en bestaat uit: Maaike van der Burgt, Marianne Dekkers, Gertrude van den Elzen (secretaris), Marjan Kouwenberg, Maartje Kroeze (plaatsvervangend voorzitter), Marie-José Mathijsen (voorzitter) en Eefje van Waes. Dit jaar zijn onder andere het nieuwe werken (thuiswerken), generatiebeleid, vacaturebeleid, het functiehuis en de VOG voor vrijwilligers aan bod gekomen.

Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht van de Noord Oost Brabantse Bibliotheken houdt toezicht op het functioneren van de directeur-bestuurder, het bevoegd gezag. De Raad handelt volgens de principes van de Governance Code Cultuur.

De Raad heeft speciaal oog voor het gevoerde beleid, het maatschappelijk belang van de organisatie en, in dit bijzondere jaar, voor de invloed die de coronamaatregelen hadden op de organisatie. De Raad fungeert als klankbord, adviseur en sparringpartner voor de bestuurder. Bovendien vervult de Raad van Toezicht de werkgeversrol.

De Raad van Toezicht kent een auditcommissie en een remuneratiecommissie. De auditcommissie bereidt de jaarrekening en de begroting voor en adviseert de Raad. De leden van de remuneratiecommissie houden eenmaal per jaar het ontwikkelgesprek met de bestuurder en hebben regelmatig een informeel gesprek met de bestuurder over lopende zaken.

Een vertegenwoordiging van de Raad overlegt jaarlijks met de Ondernemingsraad, zo ook in 2020.

De Raad van Toezicht vergaderde het afgelopen jaar zes keer, veelal via Google Meet. Belangrijke agendapunten waren de herinrichting van de organisatie, het functiehuis en de plannen voor nieuwbouw. De jaarlijkse 'werkdag', bedoeld om dieper in te gaan op zaken die spelen binnen de NOBB, was dit keer online. De Raad van Toezicht evalueert eenmaal per jaar haar eigen functioneren en legt dit vast in een beknopt verslag.

De leden van de Raad maken onderdeel uit van verschillende, voor het houden van toezicht relevante, kennisgebieden en netwerken. De leden worden benoemd voor een periode van drie jaar, met de mogelijkheid om maximaal twee keer met een periode te verlengen. Benoeming van leden vindt plaats aan de hand van een profielschets en een vastgestelde procedure. Het afgelopen jaar is afscheid genomen van een lid en werd een nieuw lid benoemd.

In 2020 was er geen sprake van belangenverstrengeling, noch van incidenten. De toezichthouders zijn onafhankelijk en hebben geen persoonlijke of zakelijke banden met collega-toezichthouders, directie of medewerkers. Zij hebben ook geen enkel belang in de NOBB. Leden van de Raad van Toezicht ontvangen een jaarlijkse vergoeding, zijnde € 1700,-, de voorzitter ontvangt € 2000,-.

De Raad was op 31 december 2020 als volgt samengesteld:

Voorzitter: mevrouw E.J. Brendel
Functie: eigenaar Transforta, coachen, trainen & ontzorgen
Nevenfunctie(s): voorzitter R.v.T. Jenaplanschool Antonius Abt Engelen, lid R.v.T. Verkadefabriek 's-Hertogenbosch, lid R.v.T. Scala Scholengroep Elshout, lid R.v.T. School voor Praktijkonderwijs de Rijzert 's-Hertogenbosch

Vice-voorzitter: de heer P.H.F.M. van Dieperbeek
Functie: zelfstandige h.o.d.n. Van Dieperbeek Coaching & Conflictbemiddeling
Nevenfunctie(s): lid R.v.T. Skipov Basisonderwijs, lid R.v.T. Stichting Voortgezet Onderwijs Regio Meierijstad, voorzitter Adviesraad Sociaal Domein Meierijstad, voorzitter Hulpdienst Diakonie Veghel, voorzitter Stichting K2-Prijs

Lid: de heer J.M.M.E. van Amelsvoort
Functie: n.v.t.
Nevenfunctie(s): vice-voorzitter van stichting MuzeRijk, secretaris van stichting Goeie Reis

Lid: mevrouw J.J. Lauwen
Functie: advocaat
Nevenfunctie(s): lid R.v.T. AVEM Kinderopvang

Lid: de heer J.A.A. Megens
Functie: senior medewerker Financiën, Planning en Control Provincie Noord-Brabant
Nevenfunctie(s): geen

Lid: de heer R.C.G.M. Sanders
Functie: Eigenaar consultancy bureau Imbuto (improve business together)
Nevenfunctie(s): Voorzitter Stichting MuzeRijk

Lid: de heer P.J.M.H. Vermeulen
Functie: CEO OPHTECS Europe BV
Nevenfunctie(s): non-executive board advisor & co-founder Azalea Vision B.V., member of the board EFCLIN (European Federation of the Contact Lens and IOL Industries), recensent Managementboek.nl

‘Alles

is afgelast,’

zei de jongen.

‘Geluk

is niet gannuleerd,’

zei de mol.

Charlie Mackesy,
De jongen, de mol, de vos en het paard

Noord Oost Brabantse Bibliotheken
Postbus 815 - 5340 AV Oss
www.nobb.nl